ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ | ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು

ಜಾನಕ್ ರಾಮ್

ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನಾನು 'ಹಲೋ ಜೀ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಸ್ವರವೊಂದು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾ, 'ಹಲೋ ಟೀಚರ್' ಎಂದಿತು. ನಾನೇ ವಾಪಸ್ ಕರೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕರೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಮಗು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿತು. ಮಗು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, 'ಇಂದು ನೀವೇನು ಊಟ ಮಾಡಿದಿರಿ?' 'ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಏನನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ?' (ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿ, ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ತೀರಾ ಸಾಮಾನ್ಯ) ಎಂದು ನನಗೆ ಕೇಳಿತು.

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದೆ, 'ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾವೀಗ ಕೇವಲ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಸೋಯಾಬೀನ್ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ನೀನೇನು ಊಟ ಮಾಡಿದೆ?' ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಮಗು ಒಂದಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಒಂದಷ್ಟು ವಿರಾಮದ ನಂತರ, 'ಮೇಷ್ಟ್ರೇ, ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ತಂದೆ ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನ ಕಾರಣ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಿಂದು ಕೇವಲ ಅನ್ನವನ್ನಷ್ಟೇ ಸೇವಿಸಿದ್ದೇವೆ.'

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆತನ ತಾಯಿಗೆ ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆಕೆಯ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಪಡೆದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವರಿದ್ದರು. ಅಕ್ಕಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಸಿ ವಸ್ತುಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಿಡಲೊಪ್ಪದ ಆತನ ತಾಯಿ ಯಾರ ಬಳಿಯೂ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೈ ಚಾಚಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ತಕ್ಷಣವೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ತಂಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡೆ. ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಫೌಂಡೇಷನ್* ಕುಟುಂಬದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ಪಂದಿಸಿತು. ಈ ಕುಟುಂಬವಲ್ಲದೆ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮಗೌರವ ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ ಇತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ಪಡಿತರ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ನೆರವಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜನರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅವರು ಫೌಂಡೇಷನ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಿದರು. ಫೌಂಡೇಷನ್ ತಕ್ಷಣವೇ ಪಡಿತರವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿತು. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸ್ವಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ನಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ನಮ್ಮ ತಂಡವು ಈ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪಡಿತರವನ್ನು ಹಂಚಿತು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಳುಕಿಲ್ಲದೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಾರಿಯ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅನೇಕ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಳೆದ ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನ ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಪಡಿತರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈ ಕಷ್ಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆಯೂ ಇಂತಹ ನೆರವು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಗೆ ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು? ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಸಹ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲ ಬಂದಿತು. ಹಾಗಾದಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆಗಳ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲು ಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಹಳ್ಳಿಯ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮಗೂ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒತ್ತಾಯ-ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಡಿತರವನ್ನು ಕೇಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಭವವೂ ಪಡಿತರ ಹಂಚಿಕೆಯ ವೇಳೆ ನಮಗಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಇದೆ; ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಆ ವಾರ್ಡ್‌ನ ಸದಸ್ಯರು (ಕೌನ್ಸಿಲರ್) ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ನೆರವಿಗೆ ಬರಲಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಲು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಸುತಾರಾಂ ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದೆವು. ಈ ಭರವಸೆಯ ನಂತರ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಕಾಲ ಒತ್ತಡದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉದ್ಭವಿಸಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣವು, ನಮಗೆದುರಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ನೆರವಿಗಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ದೊರೆತ ಈ ಅವಕಾಶವು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ, ಕಡು ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವ ನೀಡಿತು.

ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಕುರಿತು ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಿದ ಸಣ್ಣ ಮಾತುಕತೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರು

ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರ ಪಾಲಿಗೂ ಈ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಂದಷ್ಟು ಕಾಲ ಮರೆತುಬಿಡಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿತು. ನಾವು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದೆವು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದೆವು ಹಾಗು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಕರೆಯ ಮೂಲಕ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಇದು ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ ಕರೆಯು ಅಷ್ಟೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಭವವೂ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೂ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಕುರಿತು ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಜೀವಂತವಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಪೋಷಕರ ಬೆಂಬಲವೂ ಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ತೆರವಿನ ಅವಧಿಯು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಾಗ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ದೂರವಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವು. ನಮಗೀಗ ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯಯನ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಸವಾಲು ಎದುರಾಗಿತ್ತು.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಓದಲು ಮತ್ತು ತಾವು ಓದಿದ ವಿಷಯದ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೆವು. ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಠಿಣ ಶ್ರಮ ಹಾಕಿದರು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದರು. ಮಾಸ್ಕ್, ಫೇಸ್ ಶೀಲ್ಡ್, ಕೈಗವುಸುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು; ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು; ದೈಹಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು – ಮುಂತಾದ ಸುರಕ್ಷಾ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರತಿ ವಾರವೂ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಕರೆಯ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ, ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಿಗೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವೂ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸವೆನಿಸಿತು. ಇತರ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆಯೇ ನಾನು ಸಹ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಹಂತವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಟುವಟಿಕೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ, ಸೀಮಿತ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ನಮಗೆ ಸವಾಲೊಡ್ಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ

ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಕುರಿತ ನಿರಂತರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಜೀವಂತವಿರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆ ಸಮುದಾಯ ಭೇಟಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಭೇಟಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ವಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನಮಗೆ ಬೋಧನೆ–ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಕೋವಿಡ್–19 ಪಿಡುಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿದಾಗ, ತಾವು ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಡಿಲಿಕೆಯಾದಾಗ, ಸುರಕ್ಷಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದಿಟ್ಟೆವು.

ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದಾಯ ಭವನವನ್ನು ಕೂಡ ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಯುವಜನರು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಂಡದಲ್ಲಿ, 2019–20ರಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಹಳೆವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹ ಇದ್ದರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಣ್ಣ ತಂಡದ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿ ಅವರ ಕಲಿಕೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರವೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಅಂಗಳವನ್ನೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು. ಇತರ ಕೆಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದವು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಸಣ್ಣ ತಂಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವ ಏಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಲು ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಕೋವಿಡ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಓಡಾಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಭೀತಿ ನಮಗೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಪೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇತರರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸುರಕ್ಷಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಭೀತಿಯು ಸದಾ ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ಒತ್ತಡದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಪೋಷಕರ ಪಾಲಿಗೆ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು.

ಭರವಸೆಯ ಆಶಾಕಿರಣ

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಪಿಡುಗನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕುಂದಿಸದಂತೆ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್ ಜೊತೆ ಬದುಕಲು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಶುಚಿತ್ವ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಈಗ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಸಂತಸವನ್ನು ತಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿರುವ ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಾಸಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಳ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ರಚಿಸಿದ ವಿಡಿಯೋಗಳು ಮತ್ತು ಕಥೆಗಳು ಈಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು, ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳ ನಿಜವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಇಚ್ಛಿಸದ ಅಥವಾ ನಾವು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡದ ಪೋಷಕರು ಈಗ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗು ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳವನ್ನೇ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೋಧನೆ–ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋವಿಡ್–19 ಪಿಡುಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಚಿಂತೆಗೀಡಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಉತ್ಸಾಹದ ಚಿಲುಮೆ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಸಮಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (National Education Policy - NEP) 2020 ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಮಾಜದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯೊಬ್ಬಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಾಡನ್ನು ನನಗಾಗಿ ರಚಿಸಿ ಹಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಹುಡುಗಿ ಬರೆದ ಹಾಡನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

ये सुन न, ये तू सुन न

कोरोना से है बचना तो

तू घर से बिना वजह बहार निकल न॥ ये .....

निकलना है बहुत ही जरूरी तो

मास्क, दूरी और सेनी टाइजर या साबुन उपयोग करना ॥ ये....

अपने बड़े –बुजुर्गों का ध्यान है रखना

उनकी तहे दिल से चिंता है करना

जो है संक्रमित उनसे शारीरिक दूरी बनाना

पर प्यार व सेहत बना रहे ये ध्यान रखना ॥ ये...

हैं वो भी अपने जो हैं (डॉक्टर, पुलिस,नर्स, स्वछताकर्मी....) लड़ रहे कोरोना से

उनका सम्मान पहले है करना

ये कोरोना तो एक दिन तो चला जाएगा

फिर आपस में इसके लिए दिल में हैं भेद क्यों है करना॥ ये....

ये सुन न, ये सुन सुन न ......

(ಕೇಳಿ, ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ / ನೀವು ಕೊರೊನಾವನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕಾದರೆ / ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಡಿ / ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ ಹೊರಬರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ / ಮಾಸ್ಕ್, ಅಂತರ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್, ಅಥವಾ ಸಾಬೂನು ಬಳಸಿ / ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ / ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸದಾ ಯೋಚಿಸಿ / ಸೋಂಕಿತರಿಂದ ದೈಹಿಕ ಅಂತರ ಕಾಪಾಡಿ / ಆದರೆ ಅವರು ಕೊರಗುವಂತೆ ಮಾಡದಿರಿ / ಹೋರಾಡುವವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮವರೇ / ವೈದ್ಯರು, ಪೊಲೀಸರು, ದಾದಿಯರು, ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಿರಿ / ಕೊರೊನಾ ಒಂದು ದಿನ ಮಾಯವಾಗಲಿದೆ / ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕು / ಕೇಳಿ, ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ)

ಜಾನಕ್ ರಾಮ್ ಅವರು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಹಾಗು ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರು 2016ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಧಮ್‌ತರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಅವರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಪರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಗಣಿತದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು janak.ram@azimpremjifoundation.org ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅನುವಾದ: **ಮೆಲ್ವಿನ್ ಮೆಂಡೊನ್ಸಾ** । ಪರಿಶೀಲನೆ: **ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮಂಡೆಕೋಲು**